

2. Ders

Konu:
KUR'AN Î PERSPEKTİFTEN
İNSAN

İNSAN

“İnsan sorunlu ve özgür olan bir varlıktır”

- **Kelamcılara göre:** görünen bünyeden oluşan akıllı varlık...
- **Mutasavvıflara göre;** kemal potansiyeli barındıran ruh ve bedenden oluşan varlık...
- **Filozoflara göre;** hayvan-ı natık; düşünen canlı

İnsan ve Yaradılış

- **ZAYIF**: “Allah(cc) sizden (yükünüzü) hafifletmek ister. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır.” (Nisa 28)
- **NANKÖR** :“Biz insana katımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman ona sevinir. Ama ellerinin işledikleri yüzünden başlarına bir kötülük gelirse işte o zaman insan pek nankördür.”(Şura 48)
- **ACELECİ** : “İnsan hayrı istediği gibi şerri de ister. İnsan pek acelecidir.”(isra 11)
- **HIRSLI** : “ Gerçekten insan pek hırslı (ve dar gönüllü) yaratılmıştır.”(Mearic 19)
- **TARTIŞMACI** :“Hakikaten biz bu Kur’an’da insanlar için her türlü misali sayıp dökmüşüzdür. Fakat insanoğlu tartışmaya her şeyden çok düşkündür.” (Kehf 54)

İnsan ve Ahlâk

- Ahlaki oluşumun oluşması irade hürriyeti ve doğru ile iyiyi bireyin hayatında birleştirmesiyle olur.

Bunun sonucunda:

- Bireyin Kemali (Sağlıklı bir şahıs)
- Ailenin Kemali (Mutlu bir yuva)
- Toplumun Kemali (Adil bir toplum)

İnsan ve Fıtrat

- **“FITRAT;** varlıkların yapısını oluşturan, geliştiren ve değiştiren kanunlar bütünüdür. Bu kanunlar, Allah’ın şey için oluşturduğu ölçülerin ve şeyler arası ilişkilerin incelenmesi ile ortaya çıkar.
- İnsanların, hayvanların, bitkilerin, yerin, göğün, kurumların, kavramların hâsılı her şeyin yapısı ve işleyişi fıtrata göredir.
- Kur’an’da bu kanunlar ve onlarla oluşan varlıklardan her biri birer varlık sayılmıştır. Bu ayetlerle Kur’an ayetleri arasında tam bir bütünlük vardır.

- Allah Teâlâ şöyle buyurur: *“Sen yüzünü dosdoğru bu dine, Allah ’ın fitratına çevir. O, insanları ona göre yaratmıştır. Allah’ın yarattığının yerini tutacak bir şey yoktur. İşte sağlam din bu dindir. Ama insanların çoğu bunu bilmezler.”* (Rum 30/30)
- Bu âyete göre din, fitrattır. Bundan dolayı Kur’ân’da, sık sık fitrata vurgu yapılmış ve Kur’ân’daki örneklerin tamamı fitrattan yani doğadan seçilmiştir.,
- Fıtrata uyan din İslam’dır.
- *“Kim İslam’dan başka din ararsa, bu ondan kabul edilmez. O, ahirette, kaybetmiş olanlardan olur.”* (Al-i İmrân 3/85)

Edep

- **Ahlak;** Bir şahsın hayatında ve ya toplumda etkin olan davranış düzenidir. Ahlak; Yol ve yardım bilgisidir.
- **Ahlak;** Davranış bilgisidir.
- **Ahlak;** Toplumda önemli unsurlar; Dil ve Ahlak kurallarıdır.
- **Alışkanlıklar sonucu karakterler oluşur.**

İnsan ve Kişilik

- Ölçü, denge, balans ayarı= KUR'AN-I KERİM
  - «Ölümü ve hayatı yaratan odur. Bunlar; hanginiz daha güzel iş yapacak diye sizi yıpratıcı bir imtihandan geçirmek içindir.»

(Mülk Suresi 2)

- Ölüm ve hayat = Denge= İmtihan
- Kadın ve erkek = Denge =Aile
- Hidrojen ve oksijen= Denge= Hayat
- Akıl ve kalp= Denge= Mutluluk
- Yerçekimi kuvveti= Denge= Dünya hayatı
- Kainat ve kitap= Denge= Mü'min insan

İnsan ve Karakter

- İnsana nimet verdiğimiz zaman, yüz çevirip yan çizer.
Ona bir zarar dokununca da umutsuzluğa düşer.
De ki: “Herkes, kendi karakterine (tabiatına)
göre hareket eder.
Rabbiniz kimin en doğru yolda olduğunu daha iyi bilir.”
(İsra 17/ 83-84)

MÜ'MİNLERİN ÖZELLİKLERİ; ...

- “Mü'min, ibadetlerinde huşu sahibidir.” (Mü'minun 23/2)
- “Mü'min, Allah'ın adı anıldığında kalbi titrer, Allah(c.c)'ın ayetleri okunduğunda imanı artar.” (Enfal 2)
- “Secdeye kapanır, kibre kapılmadan Allah (c.c)'ı tesbih eder.” (Secde 32/15-16)
- “Mü'min, aynı zamanda infak da eder. İnsanlara maddi yardımda bulunan, zekat ve sadakasını veren bu kişinin en önemli özelliği malını gizli ve aşikar infak etmesidir.” (Rad 13/ 20-22)
- “Mü'min, verdiği söze ve emanete sadık kalan kimsedir.” (Mü'minun 23/8)
- “Mü'min, alçakgönüllü, halim, merhametli, muhbit kişidir.” (Hac 22/34-35)
- “Mü'minin en önemli özelliklerinden birisi de iyiliği emredip kötülüğü yasaklamaktır.” (Tevbe 9/ 71)

KAFİRLERİN ÖZELLİKLERİ; ...

- “...(Onlar), (mallarını Allah yolunda) harcayanlar ve seher vakitlerinde istiğfar edenlerdir.” (Al-i İmran 3/ 23)
- “...Dediler ki;...Şüphesiz Allah (c.c) sadaka verenleri mükafatlandırır.” (Yusuf 12/ 88)
- “Sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar ve Allah(c.c)’a güzel bir ödünç verenler, bu onlar için kat kat artırılır. Onlar için çok değerli bir mükafat da vardır.” (Hadid 57/18)
- “Mallarını gece gündüz, gizli ve aşikar infak edenlerin mükafatları Rableri katındadır...” (Bakara 2/274)
- “Mallarını Allah(c.c) yolunda harcayıp da arkasından başa kakmayan, fakirlerin gönlünü kırmayan kimseler var ya, onların Allah(c.c) katında has mükafatları vardır...” (Bakara 2/262)
- “Onlar ki (mallarını) harcadıkları zaman ne israf ederler ne de cimrilik yaparlar, bu ikisi arasında dengeli ortalama bir yol tutarlar.” (Furkan 25/67)

MÜNAFIKLARIN ÖZELLİKLERİ; ...

- “Onlar(münafıklar), iman edenlere rastladıkları zaman: “inandık” derler. Fakat şeytanlarıyla yalnız kaldıkları zaman da: “Biz, sizinle beraberiz, biz sadece (onlarla) alay ediyoruz.” derler. (Bakara 2/14)
- “...Onlar(münafıklar), namaza kalktıkları zaman üşenerek kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar, Allah(c.c)’ı da pek az akla getirirler.” (Nisa 4/142)

Atölye Çalışması: KENDİNİ VE GRUP MENSUPLARINI TANI

- 4 kişi den oluşan bir grup afişin üzerine 4 alan ayiriyor. Ortadaki kareye grup mensupları ortak ilgi duyduklarını, kurs hakkında düşüncelerini, ortak tecrübelerini ve diğer ortak durumları aralarında paylaşıp karenin icine yazmalılar. Bunuda istedikleri gibi yapabilirler: Ister resim, ister şiir ile olsun.
- Diğer 4 bölümler grup mensupların kendi alanlari oluyor. Burda kendileri hakkında herşey yazabilirler. Zaaflarını, iyi yönlerini, hobilerini, becerilerini, enstrüman kullanımı vs.
- Not: Bu oyun 4 kişi ile sınırlı değildir, duruma göre daha fazla kişi ile oynama imkani vardır.

Kaynak

- **KURAN- KERİM**
- **HADİSLER**
- ...
- ...
- **Aile-okulu.com**